

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 14 липня 2025 р. № 844

ПОРЯДОК

відбору проб ґрунтів на землях сільськогосподарського
призначення, очищених від вибухонебезпечних предметів

1. Цей Порядок визначає механізм проведення відбору та аналізу проб ґрунтів на земельних ділянках сільськогосподарського призначення в межах територій, очищених від вибухонебезпечних предметів (далі — земельна ділянка), для проведення лабораторних досліджень та підготовки висновків щодо їх придатності до використання для вирощування сільськогосподарських культур.

2. Терміни, що вживаються у цьому Порядку, мають таке значення:

аналіз первинної проби ґрунту — система заходів, спрямованих на тестування зразків ґрунту, відібраних на земельній ділянці і висушених до повітряно-сухого стану, за агрохімічними або/та еколого-токсикологічними параметрами та іншими фізичними і хімічними характеристиками;

арбітражна проба ґрунту — частина первинної проби ґрунту, яка зберігається і використовується для арбітражних досліджень у разі виникнення розбіжностей, оскарження висновку або прийнятого дослідницькою організацією рішення щодо арбітражних досліджень;

арбітражний аналіз проби ґрунту — система заходів, спрямованих на тестування частини арбітражної проби ґрунту, аналіз якої проводиться у разі виникнення розбіжностей та/або оскарження висновку, отриманого в результаті аналізу первинної проби ґрунту;

відбір проб ґрунту — процес відбору точкових проб ґрунту (вручну або за допомогою автоматичних приладів) на земельній ділянці згідно з розробленою схемою дослідження;

лабораторне дослідження — система заходів, спрямованих на проведення аналізу первинної проби ґрунту та арбітражного аналізу проби ґрунту з метою отримання їх агрохімічних та/або еколого-токсикологічних характеристик;

первинна проба ґрунту — проба ґрунту, яка складається із заданої кількості точкових проб (порції ґрунту, відібрані в орному шарі ґрунту з певної глибини відбору одноразово з однієї точки в конкретний час).

3. Відбір проб ґрунту на земельних ділянках проводиться за зверненням замовника щодо виконання робіт з відбору та аналізу проб ґрунту.

Замовниками щодо виконання робіт з відбору та аналізу проб ґрунту можуть бути власники або користувачі земельних ділянок, державні органи та органи місцевого самоврядування, державні підприємства, установи, організації, проекти міжнародної технічної допомоги, міжнародні та громадські організації, суб'єкти економічної діяльності.

4. Відбір та аналіз первинних проб ґрунту на земельних ділянках проводяться виконавцями робіт (агрохімічними лабораторіями, науково-дослідними установами, які відповідно до вимог законодавства мають право на проведення таких досліджень) на підставі договору, який передбачає, зокрема, вартість проведення робіт з відбору арбітражної проби ґрунту.

5. Відбір проб ґрунту на земельних ділянках здійснюється в межах територій, очищених від вибухонебезпечних предметів.

У разі проведення відбору проб ґрунту на замовлення державних органів та органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ, організацій, проектів міжнародної технічної допомоги, міжнародних та громадських організацій, суб'єктів економічної діяльності відповідні роботи здійснюються за письмовою згодою власника або користувача земельної ділянки, на якій буде проводитись такий відбір.

У разі проведення відбору проб ґрунту на замовлення державних органів та органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ, організацій, проектів міжнародної технічної допомоги, міжнародних та громадських організацій, суб'єктів економічної діяльності, які розташовані на території активних бойових дій, відповідні заходи погоджуються з оперативно-тактичним командуванням військ, які здійснюють відсіч збройній агресії Російської Федерації у відповідній територіальній громаді.

6. Відбір проб ґрунту обстежуваних земель сільськогосподарського призначення проводиться після завершення робіт з розмінування та за умови наявності сертифіката про передачу відповідальності щодо очищеної території та/або гарантійного листа на вивільнену за результатами нетехнічного обстеження території.

7. Відбір проб ґрунту для формування зразків з метою подальшого проведення лабораторних досліджень здійснюється згідно з методичними рекомендаціями щодо проведення відбору проб ґрунтів на земельних ділянках сільськогосподарського призначення в межах територій, очищених від вибухонебезпечних предметів, та їх лабораторних досліджень, що затверджуються Мінагрополітики (далі — методичні рекомендації).

Методичні рекомендації повинні містити вимоги щодо:

підготовчого етапу робіт з відбору проб ґрунту;

польового етапу робіт з відбору проб ґрунту;

лабораторних досліджень відібраних проб ґрунту;

камерального етапу робіт;

зберігання результатів аналізу первинних проб ґрунту та арбітражного аналізу проб ґрунту;

проведення арбітражного аналізу проб ґрунту.

Висновки за результатами лабораторних досліджень відібраних проб ґрунту на земельних ділянках щодо їх придатності до використання для вирощування сільськогосподарських культур, проведення рекультивації або консервації земель оформляються згідно з методичними рекомендаціями.

8. Відбір проб ґрунту передбачає проведення обов'язкового відбору арбітражної проби ґрунту одночасно з відбором первинної проби ґрунту у порядку, визначеному методичними рекомендаціями.

Відбір арбітражної проби ґрунту проводиться уповноваженою Мінагрополітики установою у сфері охорони ґрунтів і їх родючості (далі — уповноважена Мінагрополітики установа).

Арбітражна проба відібраного ґрунту зберігається в уповноваженій Мінагрополітики установі відповідно до вимог методичних рекомендацій протягом двох років.

9. Роботи з відбору та аналізу первинної і арбітражної проб ґрунту на земельних ділянках фінансуються за рахунок коштів замовника, крім випадків, коли замовником таких робіт є державні органи. У разі коли замовником робіт з відбору проб ґрунту є державні органи, фінансування здійснюється за рахунок не заборонених законодавством джерел фінансування.

Виконавці робіт повідомляють уповноваженій Мінагрополітики установі про намір щодо проведення робіт з відбору первинної проби ґрунту на земельних ділянках не пізніше ніж за сім робочих днів до дня проведення таких робіт шляхом надсилання повідомлення за формою згідно з додатком, підписаного з накладенням кваліфікованого електронного підпису, або електронної копії оригіналу такого повідомлення у паперовій формі, договору про виконання робіт, до якого додається копія квитанції про оплату робіт, що виконуються уповноваженою Мінагрополітики установою з відбору арбітражної проби ґрунту, на електронну адресу такої установи.

10. За результатами відбору та аналізу первинної проби ґрунту виконавцями робіт формується висновок, який містить інформацію, визначену методичними рекомендаціями.

11. У разі звернення замовника уповноважена Мінагрополітики установа здійснює арбітражний аналіз проби ґрунту після укладення договору про виконання робіт.

12. Проведення аналізу первинної і арбітражної проб ґрунту на земельних ділянках здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 р. № 1325 “Про затвердження

нормативів гранично допустимих концентрацій небезпечних речовин у ґрунтах, а також перелік таких речовин” (Офіційний вісник України, 2021 р., № 100, ст. 6599) та вимог регламентів Європейського Союзу.

Додаток
до Порядку

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо про проведення відбору первинної проби ґрунту на земельних ділянках сільськогосподарського призначення, очищених від вибухонебезпечних предметів: _____

Просимо забезпечити присутність представника установи для проведення відбору арбітражної проби ґрунту.

Додаток. Копія квитанції про оплату робіт з відбору арбітражної проби ґрунту на _____ арк. в 1 прим.

Керівник
виконавця робіт
